

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1899.

XXVIII. évfolyam, 70. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 frt.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy óra ——— 1 „

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap est 6 óráig.

Hétfő, március 27.

Torontálvármegye Széll Kálmánhoz.

(Rendkívüli megyei közgyűlés.)

Nagybecskerek, március 27.

A törvényhatósági bizottság ma egész Torontálvármegye közönségének érzelmeit tolmácsolta, midőn elhatározta, hogy az új miniszterelnököt állásában üdvözi.

Nincs e vármegyében intelligens ember, ki szinte örömet ne érzett volna, midőn ő Felső Széll Kálmánt állította a kormány élére, azt a férfit, kit fényes multja, kiváló szelleme, akaraterje és munkabírása e nehéz állásra praedestinálnak. S ami e kiváló férfiú népszerűségét csak emelte, az a körülmény, melyet mindenki ismer széles ez országban, hogy Széll Kálmán nem kereste magas állásának dicsőségét, hanem csak akkor hajolt meg felsége Urunk parancsa előtt, midőn többé ki nem tételhetett a megtiszteltetés elől.

S a hogy Széll Kálmán állt a kormány hajója elé, naponta látjuk, mint csöndesednek le a partviharok hullámai s mint tér vissza a magyar parlament a termékeny hasznos munkássághoz.

Rövid idő alatt sikerült neki a közjogi alapon álló pártokat (egy csekély töredéktől eltekintve) egy hatalmas párttá egyesíteni s ma már konstatalható, hogy a nemzeti párt beolvadása teljes és tökéletes.

De miért ismételnék programját és eddigi ténykedését, mikor ő nap-nap mellett szóval és tettel fényes tanujelét adja annak, miképen kell e hazát szolgálni.

Ez előkelő vármegye közönsége hű maradt régi tradíciójához, midőn rajongó szeretetét és tiszteletét fejezi ki azon férfiúval szemben, ki Magyarország ügyeit Deák Ferenc szellemében vezeti.

*

A mai rendkívüli közgyűlésről a következő tudósításunk számol be:

Jelen voltak:

Dr. Dellimanics Lajos, Botka Béla, Rigó István, Szilágyi Albert, Filkovich Boldizsár, Hertelendy Ferenc, Kajtár Jenő, dr. Pollák Győző, Wachtel Leó, Karácsonyi Andor, Belicska Gusztáv, báró Nikolics Feodor, Réczey Gyula, Steinitzer Géza, dr. Plechl Szilárd, Hegedűs János, id. Steinbach Antal, dr. Vinczevidy Ernő, Végh Károly, Keresztes Aladár, Zsiross Mihály, Schindelmann Sándor, Blazsovác János, Szabó Odön, Semsey Gyula, Tarnay Ferenc, Weinrich Vilmos, Schüpfér Károly, Strosz Béla, Lauka Gusztáv, Urbán Péter, Lowieser Imre, Babics József, Markovics Döme, Jankó Agoston, Kovács Péter, Vlaskalics Milán, Baracsok Zsárkó, Istvánffy István, Poroszkay Béla, Beller István, dr. Göth Ferenc, id. Zsiross Lajos, Csávósy Gyula, Faur Kornél, Rónay Ernő, dr. Sall Ferenc, Zsiross Imre, Sándor József, Weisz Izidor, Meng József, Rácz Jakab, Hegedűs Kálmán, Rankovics Sándor, Rónay László, Kaiser Lajos, Szabó Ferenc, Eusch Mátyás, Mencer Lipót, Krumenacker Ferenc, dr. Grandjeán József, Grandjeán Ede, Iijevics István, dr. Riesz Jakab, dr. Mihálovich Odön, Rainer Dávid, Knoll János, dr. Pap Géza, ifj. Zsiross Lajos, Broncs Gyula, Marton Andor, ifj. Tullics György, Bielek Antal, Hollstein Ede, dr. Holländer László, Meininger Péter, Lászlóffy István, Pavlicsek József, dr. Mangold Samu, Lowieser Mihály, Mucsalov Simon, Dimitrievics György, Dániel Ferenc, dr. Klein Mór, dr. Gyertyánffy Jenő, br. Gudenus Ernő, Hadty Károly, dr. Jeszenszky Géza, Benkovich Mihály, Zsiross József, dr. Stassik Ferenc, Stassik János, Alföldy Ede, Manojlovics Miklós, Szathmáry Kálmán, dr. Milos Aurél, Lindhoff János, Mayer Rezső, Szabó Lajos, Főris József, Balázs József, Haidegger Odön, Ruppenthal Adám, Jeszenszky Géza, Makra Imre, dr. Balás Iván, Tyuresity Péter, ifj. Borbor Gyula, dr. Demko Pál, Csávósy Ignác, Bogha Márton, Ország Péter, dr. Perisics Zoltán, Knáb Adám.

Rónay Jenő főispán a megyebizottsági tagok éljenzése között megnyitván a mai rendkívüli megyei közgyűlést, az előző bejelentések során elsősorban meleg szavakban emlékezik meg a tegnapi elhunyt Vécsey István megyebizottsági tagról. A közgyűlés az elhalálozás felett részvétét fejezi ki s azt a bánatos özvegygel közölni határozta.

Rónay főispán ezután röviden megemlíti a változott parlamenti helyzetet azzal, hogy a tárgysorozat illető pontjánál lesz alkalma a közgyűlésnek érzelmeit méltó alakban kifejezni.

A tárgysorozat első pontját Széll Kálmán miniszterelnök leirata képezte, melyben tudtul adja miniszterelnöki megbízatását.

Az állandó választmány indítványozza, hogy a vármegye közönsége feliratilag üdvözölje az új kormányelnököt és ajánlja fel hazafias szolgálatkészségét.

Szabó Ferenc apát-plébános felolvassa a felirat tervezetét, igazi költői szavakban fejti ki egyebek között, hogy azon férfiutól, ki hazánk két oly nagy fiának közvetlen közelében élt, mint Vörösmarty és Deák Ferenc, mindenki és mindenkor csak a legjobbat remélheti.

Az állandó választmány javaslata fogadtatott el azzal, hogy Szabó Ferenc apát-plébános felirati tervezete felhasználásával üdvözöltesék legmelegebben Széll Kálmán miniszterelnök.

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter ugyancsak leiratban tudatja a kereskedelmi miniszteri tárca átvételét feliratilag üdvözölni határozottatott.

Perczel, a volt belügyminiszter közli a törvényhatósággal ezen tárca vezetése alól való felmentését. Bucsufelirat intéztetik a volt belügyminiszterhez, a melyben egyuttal üdvözi a törvényhatóság, mint újonnan megválasztott házelnököt.

Ezután a tárgysorozat egyes ügyeire került a sor.

A nagyikindai lovassági laktanya gondnoki állására a közgyűlés Rösner Imre nyugalmazott huszárra pitányt ajánlja az alispánnak kinevezésére.

A törvényhatóság közutjai műszaki szolgálatának szervezéséről szóló megyei szabályrendelet némely pontjának megváltoztatását határozta el ezután a közgyűlés, Faur főmérnök, Meininger Péter, Dellimanics Lajos alispán és Poroszkay Béla felszólalása után.

Nagyobb vitát keltett még Csanádmegye főispánjának kérelme a nagyszentmiklósi —makói helyi érdekű vasút építési költségeihez való hozzájárulása tárgyában.

Jeszenszky Géza arra való tekintettel, hogy ezen vasut az érdekelt felsőtorontáli vidéknek nagy hasznára lesz, ajánlja a közgyűlésnek, hogy az előmunkálatti költségekre 2500 frtot szavazzon meg. Demkó Pál orsz. képviselő a fenförgő viszonyoknál fogva nem tarja teljesíthetőnek a kérelmet.

Dellimanics alispán szükségesnek tartja kifejezni azt, hogy a vármegye közönsége mindig kellően méltányolta Felső Torontál közlekedési érdekeit, a minek az illető vidék vasuti vonalának nagymérvű segélyezésével annak idején tanujelét is adta. De a mai körülmények mellett, a midőn közel 9 millió forint van már a vármegyei vasutakba fektetve, e téren minden újabb kötelezettségek elől el kell zárkózni annál

is inkább, mert Torontálvármegye közönsége a vasutépítés terén minden töle tételhető megtett.

A közgyűlés a kérelmet nem találja teljesíthetőnek.

A nagybecskereki—zsombolyai miut Ittvarnokig terjedő része az áll. választmány ajánlatához képest felvétellett a törvényhatóság utalózatába.

A közgyűlést holnap d. e. 10 órakor folytatják.

Vécsey István.

— 1818 március 26. 1899. március 25-éig. —

„Kivágtatnak a te erős tölgyeid“ kiált fel az ő testamentomi próféta, mikor látja, hogy egymásután dőlnek ki az élők sorából azok, kiket erős jellem, fáradszathatlan munkálkodás, buzgó közügyeszeretet és Istenben vetett erős hit jellemzett. „Kivágtatnak a te erős tölgyeid“ így sóhajtunk fel mi is, midőn látjuk sorainkból újra meg újra kidőlni a régi nagy idők tisztas alakjait. Kovács Agostont és Mihálovich Miksát most egy harmadik követte és lehet mondani utolsó a mi tisztas régi gárdánkból, kik még a nemes ideálmus emlőin nevelkedtek és jelszavuk volt ember lenni minden körülmények között. Emberek voltak ezek, közöttünk járó nagy emberek, kiknek nagyságukat, nem köznapiasan gondolkozó nemes lelkületüket igazán csak akkor tudjuk kellőleg mérlegelni, becsülni midőn már nincsenek.

Vécsey István sines már többé. Mult szombaton, ép születése előnapján csendesen elaludott és e mai napon tették testét az általa előre megásatott sirba nyugalomra. Zokog a család, bánkodik a jó barát és gyászol a megye, melynek hosszú éveken keresztül munkás tevékeny tagja, gyászol a Torontáli takaré- és hitelbank, melynek megalapításától fogva elnöke, később igazgatósági tagja és gyászol a nagybecskereki református egyház, melynek megalapítója és 37 éven át szeretettől és tisztelettől környezete vezető főgondnoka volt és gyászol, szomorkodik minden nemes lélek.

És méltán, mert Vécsey Istvánban egy szép jellemű, a közügyet tevékenyen és önzetlen buzgalommal szolgáló nemes ur végezte áldásdus életét.

A jók emlékezete virasszon felette és nemes élete szolgáljon sok időig előttünk, mint minden szépre, jóra buzditó nemes alak.

*

A megboldogult szülei: zeüllői és vécei Vécsey István és neje Püspöki Mária, D.-Horváti-i (borsodmegyei) kisbirtokosok voltak. Ugyanott született a mi halottunk 1818. év március hó 26-án.

Összes iskoláit, beleértve a jogi tanulmányait is Debrecenben nyerte kitünő eredményel 1843 ik évben a debreceni református főiskolában.

1843-tól 1846. év nyaráig Gyéren volt bobdoi Gyertyánffy János gyéri nagybirtokos családjánál, mint nevelő, ahol annyira megnyerte a család rokonszenvét, hogy mintegy családtagnak tekintették.

1846. augusztustól 1847. augusztus haváig Budapesten, illetve Pesten Hubay József kir. személynök s ítélő mesternél volt törvényes joggyakorlaton.

1847. márciustól 1847. októberig pedig Pesten, illetve Budapesten működött mint váltó eljárási gyakornok, Zárnok Endre közjogi és váltóüggyvédnél.

Ügyvédi oklevélét Pesten a kir. ítélő tábla kebeléből kirendelt küldöttsége előtt 1847. szept. 16-án nyerte el, kitünő képesítéssel.

Ugyanezen oklevél 1868. január 9-én Torontálvármegyének Nagy-Becskeken tartott bizottmányi közgyűlésében 41. sz. a. lett kihirdetve.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 14. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet tavaszi országos pályaversenye.

Augusztus 20. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet néppénzépítő versenyéje a versenypályán.

Október 1. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet őszi országos pályaversenye.

A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától esti 7 óráig nyitva van; hölgyek részére a gőzfürdő kedden, csütörtökön és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon fél 6-tól 8 óráig este urak részére is.

— **Lapunk felelős szerkesztője** tegnap nejjével Olaszországba utazott, hogy az április elején Rómában tartandó nemzetközi hírlapírói kongresszuson részt vegyen.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Deszpotovics Vladimir okleveles tanítót a torontál-bresztováci állami elemi népiskolához rendes tanítónak kinevezte.

— **Népkönyvtárak.** Magyar-Czerna és Kis-Orosz községek, mint lapunknak írják, igen szép könyvtárt kaptak a napokban a földművelésügyi minisztertől. A könyvek száma 160—160 kötet.

— **Az O. M. bank köréből.** Pranger József vezértitkár helyettes e napokban tartózkodott Nagybecskereken, hogy az O. M. bank nagybecskereki fiókja részére építendő ház tárgyában eljárjon. Az O. M. bank valószínűleg palotát fog építeni Nagybecskereken.

— **A nagybecskereki mintára.** Trischler Ferenc zombori polgármester és Gergulov Mladen főmérnök a legutóbbi ünnepek Nagybecskereken tartózkodtak s alapos tanulmányozás tárgyává tették a városi villamnyvet. Zombor ugyanis szintén be akarja vezetni a villamos világítást s a fent nevezett urak e célból a tegnapi egész délutánt künn töltötték dr. Grandjean József polgármester és Reitter Oszkár rendőrkapitány társaságában a villamnytelepen, hol Schubert elektrotechnikus szakszerű magyarázatai után kijelentették, hogy a praktikus berendezés fölöttébb megnyerte tetszésüket s a zombori világítást a nagybecskereki mintára vezetik be.

— **Vécsey István emléke.** A református egyház tanács f. hó 25-én Vécsey István halál hírére gyűlést tartott, a melyen egyhangulag mély megindulással határozta, hogy 37 éven át hűséggel és fáradsággal nem ösmerő buzgalommal szolgált főgondnoka emléket jegyzőkönyvbe megörökíti, a gyászoló családhoz részvétiratot intéz, emléket egy a templom belsejében elhelyezendő márvány-lapon is megörökíti, a koporsójára koszorút helyez és lehetőleg még ez évben beszerzendő nagy harangját az ő nevével jelzi és ezen harangot Vécsey halála évforduló napján minden évben déli 12 órától 1 óráig huzatja. Ezenkívül tervbe van véve az, hogy egy minden évben tartandó emlékbeszéd tartásával Vécsey emlékezete mindig ébren tartassék a növekedő nemzedék előtt.

— **Felfüggesztett tisztviselők.** Torontál-vármegye alispánja Lakovits Dusan nagy-kikindai főpénztárnokot, Kapris Lyubomir alpenztárnokot és Koszity Péter ellenőrt hivatalos állásuktól felfüggesztette s ellenük a vizsgálatot megindította, egyben pedig fegyelmi vizsgálatot indított dr. Bogdán Zsivko polgármester ellen is. Az ügy előzményeit már ismertettük. Arról az 1100 frtról van ugyanis szó, a melyet nyolc hónap mulva találtak meg ócska lim-lomok közt egy papirdobozban.

— **Pesszach.** Az ősök Egyiptomból való kivándorlásának nevezetes ünnepét ilik szombattól kezdve az izr. hívők. Előkerül ez alkalomból a könyvtárból a régi idők krónikája, a „hag-dah“, a család feje újra meg újra előolvassa abból, hogy rabszolgák voltak hajdanta a zsidók Egyiptomban Fáraó uralma alatt, de megelőzte az ur szenvedésüket s tiz csapással sujtván előbb a zsarnokot, kivezette őket a szolgaság földjéről a tejjel-mézszel folyó Kanaánba. Annak emlékeztetere, hogy a Vörös tengeren átkelő zsidó ősök kenyeret sem értek rá sütni, hanem csak napon-sült tésztaétvála táplálkoztak, a nyolc napig tartó pesszach ünnepen tilos a kenyér élvezete s helyette „macesz“ kerül az asztalra mindig.

— **Vásárok.** Április havában a következő vásárokat tartják meg, a melyek közelebről érdeklik a nagybecskereki és torontáli kereskedőket, iparosokat: Gyertyámos április 2, Csákova 6—10, Szentes 22—24, Nagylak 29, Szeged április 28—május 6.

Váltóügyvédi oklevelét a pesti kir. felváltó-törvényszéknél 1847. évi december hó 7-én nyerte el.

1854. augusztus 1-én Temesváron a cs. és kir. szerzbánsági főtörvényszék előtt jó eredménytel tette le az akkor megkivánt német ügyvédi vizsgát.

1847. december havától 1852. év nyaráig bobdai Gyertyánffy János gyéri nagybirtokosnál volt mint uradalmi ügyész, ezen időn belül, vagyis 1848/49. évben részt vett mint honvéd főhadnagy Perczel hadseregében a szabadságharcban. A 2-ik dandárparancsnokságánál mint segédtsizt. A világosi fegyverletétel után Temesvárra szállítottatt s az ottani várbeli kazamatákba bezárattott, honnan 1849. szept. 2-án szabadult ki utlevéllel.

1852-ik év nyarán telepedett meg Nagy-Becskereken s nyitott ügyvédi irodát.

Tevékeny részt vett a közélet mezején minden téren; megvetette alapját 1862-ben a nagybecskereki ev. ref. egyháznak, a melynek ezen időtől fogva a mai napig tevékeny főgondnoka volt; ugy a vármegye törvényhatósági bizottságának és főként hosszú idő óta szakadatlanul tagja volt a közigazgatási bizottságnak. Tagja azonfelül a városi képviselőtestületnek is.

Az ő érdeme, hogy annak idején Nagy-Becskereken a Deák-párt megalakult, mert annak a megboldogult hosszú időn át mint elnöke is működött.

1855-ik év november 18-án kötött házasságot Dollácson bobdai Gyertyánffy János gyéri nagybirtokos és volt Torontálmezei alispán leányával Eleonorával.

Ezen boldog házasságból 8 gyermek született, négy fiu és négy leány: és pedig: István, meghalt 1893-ik évben. — Béla cs. és kir. huszárkapitány a 13-ik huszárezrednél, nős bobdai Gyertyánffy Margittal. — Zsigmond, Nagykanizsa város polgármestere, nős runyai Soldos-Horváth Elmával. — Géza, okleveles gyógyszerész. — Ida, néhai kis-kálnai Kulifay Lajos Nagybecskerek város volt polgármesterének özvegye férjhez ment 1883-ik évben. — Camilla, hercegszöllősi és szöllősi Szöllősy Kálmán okleveles mérnök neje, férjhez ment 1891-ik évben. — Emma meghalt 1876-ik évben és Gácy, hajadon.

Elnöke volt Vécsey az alapítástól nyolc éven át a Torontálmezei takaré- és hitelbanknak, majd mikor a kereskedelmi törvény értelmében az elnökség megszűnt, igazgatósági tagja lett a banknak s az maradt haláláig.

Jelen volt mint juratus azon országgyűlésen, ahol a jelenlegi felséges Ur, mint királyi megbízott a királyi leiratot a rendeknek és karoknak tudomására adta.

Vécsey sokat forgolódott a közéletben s mint választási elnök is sokszor szerepelt.

A herceg Thurn-Taxis Egon, és écskai Lázár Zsigmondnak és gróf Batthány József uradalmainál hosszú éveken át mint uradalmi jogtanácsos működött.

Miután azonban kevés beszédű ember volt, életéből kevés jutott tudomásra, annál is inkább, mert önmagáról sohasem beszélt. Inkább a tettek embere volt, a ki nem nagyhangu frázisokkal, de cselekedetekkel tette magát felejthetlenné.

Mint egyházi főgondnok rendkívül sokat tett, az egyház existenciáját biztosította, a paplak és templom építése ugyszólván az ő érdeme, a szegényeket ingyen védte s vitte pöreiket, azokat gyámolította, áldozatkészsége és jóindulata ismeretes volt, habár jóindulatával sokan visszaéltek.

Halála alkalmából gyászjelentést bocsátott ki a Torontálmezei takaré- és hitelbank s az egyházközség. A család jelentése a következő:

Özvegy Vécsey Istvánné született bobdai Gyertyánffy Eleonora és gyermekei ugymint: Béla, nejjével bobdai Gyertyánffy Margittal s gyermekökkel Lászlóval; Zsigmond, nejjével runyai Soldos-Horváth Elmával s gyermekeikkel Elemér-, Ida- és Barnával; Géza, Ida özvegyült kis-kálnai Kulifay Lajosné gyermekeivel Győző- és Andorral; Camilla férjével hercegszöllősi Szöllősy Kálmánnal s gyermekeikkel Géza-, Béla, Sarolta-, Imre és Eszterrel; és Gácy; ugy a megboldogultnak testvére Terézia, férjével Varga Ferencsel a legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy forrón szeretett férje, illetve apjuk, nagyapjuk, apósuk, testvére és sógora vécei és zeölleösi Vécsey István ur, köz- és váltó-ügyvéd, Torontálvármegye törvényhatósági- és közigazgatási-bizottsági tag életének 81-ik, boldog házasságának 44-ik évében folyó évi márc. hó 25-ik napján délután 1 órakor hosszabb szenvedés után jobb létre szenderült. A megboldogultnak hült tetemei folyó évi március hó 27-ik napján délután fél három (1/23) órakor fognak az ev. ref. egyház szertartásai szerint Amerika városrészes Széchenyi-part 2122/16. számú gyászházából a nagybecskereki ev. ref. temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezettetni. Aldás és béke lengjen porai felett! Kelt Nagy-Becskereken, 1899. év március havában.

— **A nagybecskereki párbajmánia.** Vettük a következő sorokat: Igen tisztelt Szerkesztő ur! Vonatkozással b. lapjában f. hó 22-iki „Párbajmánia“ cím alatt megjelent cikkelyre bátorokunk felkérni Uraságotat sziveskedne a közölte helyreigazítása céljából alanti sorainkat becses lapja mai számába felvenni.

„A Torontál tegnapelőtti számában Párbajmánia“ cím alatt egy cikkely jelent meg, melynek tárgyát a napokban megtörtént véres kardpárbaj képezi. Nézetünk szerint e cikk írója a történetről igen tévesen értesült, avagy — a mit aligha hiszünk — a valót szándékosan kerüli. Bizonyítéka annak, hogy a két ellenfél minden más, csak jó barát nem volt az, hogy rövid pár hét alatt már másodszor állott egymással fegyverrel szemközt. Hogy pedig az ellenfeleket a párbajhoz lovaltuk volna, nem felel meg a valóságnak, minek bizonyítékául a segédek tárgyalása alkalmával felvett jegyzőkönyv szolgál. A kibékülést a feleknek még a párbajt megelőző nap délutánján ajánlottuk, a kik azonban azt megtenni már akkor is vonakodtak. Midőn azon meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy hasonló esetben a legbékésebb ember sem járhatna el fele érdekében lelkiismeretesebben, megjegyezzük, hogy a fent említett cikk anonim írójával további tollharcba nem bocsátkozunk és a vizsgálatnak hideg vérrrel nézünk elébe.“ Nagybecskerek, 1899. március hó 24-én. H. V. és B. B.

Szivességeért előre is köszönetet mondunk és maradunk kiváló tiszteletünk kifejezése mellett Hecht Viktor magánhivatalnok, Balla Béla M. A. V. tisztviselői gyakornok, mint segédek.

A fenti levélhez a következő megjegyzéseket fűzöm a magam részéről: Egyáltalán nem szoktam olyan dologról írni, a mihez téves információ alapján juthatnék. Állításaimat fenttartom továbbra is, mert a megsérült határozottan bele lett ugraszta párbajba. Több rendbeli bizonyítékon kívül, a melyeket az ügy diskret természeté folytán itt nem közölhetek, elegendő erre az a levél, melyet a megsérült fél intézett még annak idején a legelső segédek egyikéhez. (Mert ugy tudom, hogy itt több rendbeli segédek tárgyaltak.) Ebben a levélben — magam is olvastam — visszavonja segédjétől a megbízatást, mert nem járt el az ő utasítása értelmében. Ez az eljárás pedig az volt, hogy a segédek végkimerüléssel kardpárbajt állapítottak meg egy enyhe összeszólalkozásért. Már megbocsássanak az urak, de ha ez nem sok, akkor nem tudom, mi a kevés. Azután pedig egy szóval sem állítottam, hogy Hecht és Balla urak voltak az ugratók, hiszen azt sem tudtam, kik segédkeztek, miért hát ez az ideges rektifikálás éppen az ő részükről? A mint fentebb említettem, voltak itt más rendbeli segédek is, miért kellett épp nekik jelentkezniük? A lelkiismeretesség szép dolog, de ha már ludas valaki egy dologban, legalább ne árulja el magát. Sz. Szigethy Vilmos.

— **Merénylet az ablakon át.** Nákófalván a napokban este tájban Meszmann Mihály odavaló fiatal gazda ablakán egy tégladarabot dobtak be. A kö az ablaknál dolgozó fiatal asszonyt halántékon érte, ki vértől elborítva az asztalra rogyott. Másnap ugyan abban az időben ismét betörték az ablakot. Azt hiszik, hogy Meszmannék ellen merényletet terveztek. A tettest a nagykomlósi csendőrség nagy erélyvel nyomozza.

— **A betegek gyámolító.** A nagybecskereki takaré- és előlegegyelet és a torontálmezei takaré- és hitelbank, a lábadozó betegek segélyezésére 25—25 frtot adományoztak a Torontálmezei központi József közkörháznak, ezen nemességükért a szegény lábadozó betegek nevében legháladosabb elismerő köszönetét fejezi ki az igazgatóság.

— **Köszönetnyilvánítás.** A torontálmezei takaré- és hitelbank tek. igazgatósága szives volt a főgimnáziumi „Deaksegélyző egyesület“ céljainak előmozdítására 20 forintot megszavazni. E nagylelkű adományért ezúton mond hálás köszönetet a főgimnázium igazgatóságára.

— **Rabló postaszolgák.** Lapunk legutóbbi számában e cím alatt egy hírt hoztunk, melyben egy verseci német lap nyomán megírtuk, hogy az ottani postacsomagokat az utóbbi időben megdézsmálja valaki. Mint hivatalosan értesít nek bennünket, a dolog lényege abból áll, hogy egy postakocsinál több idegen tárgyakat találtak, melyekre nézve gyanu merült fel, hogy az egyes csomagokból valók. A vizsgálat ez irányban folyik.

— **A képviselőházból.** A Ház legutóbbi ülése alatt, mielőtt a földmívelésügyi költségvetés tárgyalásába fogtak, a folyosón elfogta Darányi minisztert egy képviselő-barátja.

— Kegyelmes uram, igazán aggódom már a költségvetési beszédem miatt.

— Mi miatt?

— Én a te helyedben már nem tudnék mit mondani, mert az új kollégáid a legszebb hasonlatokat már elhódították előled.

— Ugyan mit hódítottak el?

— Kérlek szépen: a miniszterelnök legzajosabb szónoki sikerét azzal érte el, hogy a helyzetet az ekével megszántott barázdához hasonlította. A kereskedelmi miniszter programbeszédének leghatásosabb mondanása az volt, hogy: mélyebben kell szántani! Én hát aggódtam, hogy ha a kollégáid mindent elszántanak előled, mi marad neked? Hiszen te volnál az igazi szántóvető miniszter!

— Nem baj az, édes barátom, felelte Darányi. Jobb az, ha ők végzik el a szántást, én majd csak beérem — az aratással.

Benn a teremben történt ezalatt a következő epizód: Papp Géza felszállt az előadói szószékre, onnan pompás beszédben ajánlotta elfogadásra a földmívelési költségvetést. Papp Géza a Háznak egyik legszimpatikusabb, de tudvalevően legkisebb tagja is. Egyszerre csak fölfedezést tett a figyelmes hallgatóság egyik tagja:

— Nini, Papp Géza már nem is olyan kicsi. Megnöhetett, mert egészen derékig kilátszik az előadói pulpusból.

— Ez gyanús! — mondták a fölfedezésre. Utána néztek, hát rájöttek: az előadónak egy vaskos törvénykönyvet tettek a lába alá, azért magasodott ki olyan nagyon a pulpusból. Nagy szenzációt keltett ez a „leleplezés” az egész Házban. De Komjáthy Béla tovább vitte a tréfát. Fölsietett az elnökhöz, Perczel Dezsőhöz, és szót tettett haraggal:

— Kegyelmes uram, nem lehet ezt megengedni: az előadó lábba tapossa a törvényt!

Perczel Dezső utána nézett a panasznak, egyet gondolt, aztán mosolygva mondta Komjáthynek a salamon-i ítéletet:

— Nem lehet ellene tenni, mert Papp Géza — törvényes alapon áll.

Ez ellen pedig Komjáthy se protestálhatott tovább. A hallgatóság pedig végezetül úgy megjelenezte az előadót, hogy olyan ovációval a „legnagyobb” szónok is beérhette volna.

— **Sertésvész.** Magyar-Ittebe községében hivatalosan konstatálták, hogy fellépett a sertésvész s így a községet zár alá kellett helyezni.

— **Ismeretlen tartózkodásu „takarékpénztár”.** Két nagykikindai lakos, Terzin Péra és Terzin Káta 66 forint erejéig bepereltek egy takarékpénztárt, mely a Hatzfelder Filial Sparkassa oímet viseli, de a melynek létezési helyét a bíróságnak kikutatni nem állott módjában úgy, hogy hirdetményben volt kénytelen felhívni a takarékpénztárt, hogy ügyének védelméről kelőleg intézkedjék. Most, a mikor a vidéki takarékpénztárakra rájár a rud, az ember szinte hajlandó elhinni, hogy az egész takarékpénztár, a mely a közlönyben ismeretlen tartózkodásu alperesként szerepel, nyomtalanul odébb állott. A nagykikindai járásbírósa különben április hó 7-ikére tüzte ki a tárgyalást.

— **A Horgony-Pain Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájásnál, fejfájásnál, köszvénynél, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapítóhatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnaál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszerré jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment” kérendő és a „Horgony” védjegyre kérünk figyelni.

Színház.

— **Adorján báró.** Immár érthetővé vált előttünk is, hogy miért bántak el a kritikusok oly kedvetlenül Prém József pályanyertes színművével. Okos embernek a munkája, de olyan ki nem ismeri azt a társadalmat, melyet fest, s mert nem igaz, nem is fog a közönségnek tetszeni sohasem. A bíráló urak, kik a pályadíjat Prém Józsefnek ítélték oda, talán kedvüket lelték a hangzatos tiradákban, az okos, de tulhosszu dialogusokban s a sűrű ismétlésekben, de a közönség pezsgő életet szeret látni a modern darabokban és nem elcsépeit életfilozófiát s ezért nem lesz sikere az Adorján bárónak másutt

sem. Az előadás kissé vontatott volt, az urak nem tudták a szerepeiket. Mindazonáltal Déri a címszerepben átgondolt, szép alakítást mutatott be s Halmay, a fenti hibától eltekintve, kitünő partnere volt. A hölgyek közül Gööz Aranka és Tuboly Klementin érdemelnek osztatlan dicséretet.

— **Gyurkovics lányok.** Herczeg Ferenc színműve harmadszor is elég szép közönséget vonzott, a mely Tuboly Klementint, a társulat egyik legtehetségesebb tagját jutalmazta megjelenésével. A szereplők a régiak voltak.

— **Náni.** A glogováci sváb leány értelmes históriájára tegnap is sokan voltak kíváncsiak. Az előadás egyike volt a legjobbaknak s a szereplők összes jóakarataikat és tudásukat vitték a játékba. Halmayné, kinek Náni egyik legkedvencebb szerepe, teljesen elemében érezte magát, tudott vig és szomorú lenni, a mint kellett. Nótáit zajosan megtapsolták. Nem mondhatjuk el ugyanezt Tordairól, a ki ugylátszik haragban él a zenekarral, legalább erre lehetett következtetni abból, hogy a legszebb nótáknál nem akartak egy véleményen lenni. Így aztán Tordait a zenekartól nem csak a sor lámpa, hanem egy egész hangkülömbőség is választotta el. Halmay folytonos viharos derültségben tartotta a közönséget mint fővárosi gigerli, a többiek közül pedig még Tisztay, Nagy Gyula, Tordainé, Palotay, Szepessi Paula, Nagyné érdemelnek elismerést.

Nagybecskereki vonatok érkezése és indulása.

Indul:

Nagykikinda és Budapest felé.
Reggel 5.45. — Délben 11.49. — Este 7.05.
Zombolya, Temesvár, Versecz, Alibunár felé.
(Bégaparti pályaudvar).
Éjjel 3.00. — Reggel 10.00. — Délután 4.58
Pancsovára (Bégaparti pályaudvar).
Reggel 8.02. — Este 6.15.
Uj-Zombolyára (keskenyvágányu vasut)
Éjjel 2.12. — Reggel 4.37. — Déli 11.40. — Esti 6.24.

Érkezik:

Budapest-Nagykikindáról.
Reggel 7.52. — Délután 4.45. — Éjjel 10.22.
Zombolya, Temesvár, Verseczről.
(Bégaparti pályaudvar).
Reggel 8.49. — Déli 11.38. — Este 5.36. — Éjjel 10.26.
Pancsováról (Bégaparti pályaudvar).
Reggel 10.38. — Este 6.03.
Uj-Zombolyáról (keskenyvágányu vasut).
Reggel 6.45., 10.49. — Déli 1.58. — Éjjel 11.23.

TÁVIRATOK.

Kihallgatás.

Budapest, márc. 27. (A „Torontál” ered. táv.) Bécsből telegrafálják: Ó felsége ma külön kihallgatáson fogadta Széchenyi minisztert.

Miniszterek utazása.

Budapest, márc. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy Széll Kálmán miniszterelnök és báró Fejérváry honvédelmi miniszter ma odaértek.

Hegedüs miniszter mandátuma.

Budapest, márc. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kolozsvárról telegrafálják, hogy Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter tegnap vette át a mandátumát. Köszönő válaszában megható, keresetlen szavakban hívja fel a polgárságot, hogy dolgozzanak együttesen a haza érdekében.

Ugron Gábor — képviselő.

Budapest, márc. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ugron Gábort a szilágy-somlyói kerületben ma egyhangulag képviselővé választották.

Havas világ.

Budapest, március 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ország minden részéből hóviharokat jelentenek. Az összes vonatok nagy késéssel érkeznek be állomásaikra.

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 27. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat kielégítő, vételkedv lanyha, az árak 20—30 krral estek Kötetett:

Buza márciusra	10.44—10.45
„ áprilisra	9.56—9.57
„ májusra	9.35—9.36
„ októberre	8.52—8.53
Rozs márciusra	— — — —
Tengeri májusra	4.55—4.56
Zab márciusra	— — — —
Repece	12.05—12.15

VASUT-ÜGYEK.

16.348.99. e. II. sz. Magy. kir. államvasutak.

H i r d e t m é n y.

Osztrák-magyar svájci átmeneti forgalom. (Dijmérséklés gabona stb. küldeményekre magyar állomásokról délfranciaországi állomásokkal való forgalomban.)

Folyó évi március hó 1-től visszavonásig, legkésőbb azonban 1899. december 31-ig való érvénynyel gabona, hüvelyesek, maláta, valamint olajmagvak szállítására az 1896. évi augusztus hó 1-től magyar állomásokról Genf átmenetileg fennálló kivételes díjszabás közvetlen díjtételei visszatérítés útján oly gabona stb. küldeményekre is nyerne alkalmazást, melyek Genfben 5000—5000 kgr. mennyiségekre felosztva a díjszabási füzet 31—58. oldalán foglalt állomási jegyzékben (a), b), c), d) és e) csoport alatt) megnevezett különböző franciaországi állomásokra tovább küldetnek.

Ilyen küldemények az osztrák-magyar-svájci kötelékforgalomban fennálló III. rész 2. füzeté alapján Genf állomásig, a Genf helyben állomásra mindenha érvényes díjtételek alapján számoltatnak el.

A Genf helyben állomásig legalább 10.000 kgrt felszámított fuvardíj, vissztérítmeny útján azon fuvardíjra lesz visszavezetve, mely fizetendő volna, ha a Genfben 5000—5000 kgrt képező részküldemény az 1896. évi augusztus 1 től érvényes kivételes díjszabás a) b) c) d) és e) csoport díjtételei alapján küldeményenkint legalább 5000 kg. súly mellett számoltattak volna el, feltéve, hogy a Genfig kocsis- és fuvarlevelenkint szállított sulymennység a Genftől továbbítandó részküldemények összsúlyával beigazolható módon megegyezik s egyebekben a fent megnevezett kivételes díjszabásban foglalt határozományok betartatnak.

Ezen díjmérséklés oly küldeményekre is engedélyeztetik, melyek a kivételes díjszabásban felsorolt valamely közbeneső állomás tárházában betároltatnak, illetve reexpediáltatnak.

A vissztérítés az alább megnevezett okmányok bemutatása mellett teljesítettik, u. mint:

- A magyar feladási állomástól Genfig szóló eredeti fuvarlevél és
- Genftől a francia rendeltetési állomásig továbbított megfelelő részküldeményről kiállított fuvarlevél másodpéldányok bemutatása mellett.

Ezen okmányok legkésőbb 1900. március hó 31-éig a magyar feladási állomásnak igazgatóságánál vagy a Jura Simplon vasut igazgatóságánál bemutatandók.

Budapest, 1899. február hó 9-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága
egyszersmind a részes vasutak nevében is.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Nagybecskereki városi színház.

Utolsó előadás.

Hétfő, 1899. évi március hó 27-én.

Váljunk ei.

(Divorcons.)

Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Sardou Victor.

Személyek:

De Prunelles, gazdag birtokos	— — — —	Halmay Imre
Cypriene, neje	— — — —	Tuboly Klement.
Adhemar, erdőmester	— — — —	Torday
Celvignac, De Prunelles barátja	— — — —	Nagy Gyula
Bafourdin, volt adófelügyelő	— — — —	Mártonfi
Brionné, fiatal özvegy	) Cypriene ba-	Csetényi Juliska
Valfontainné	) rátnője	Nagyné
Lusignan kisasszony, vén leány	— — — —	Tisztayné

Kezdeté pontban fél 8 órakor.

Dr. Brájjer Lajos távollétéban a szerkesztésért felelős Mayer Rezső.

Torontáli helyi érdekű vasutak.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. cz. utazó közönség tudomására juttatni, miszerint a nagybecskerek-bégapart-ujzsombolyai keskenyvágányú vasutvonalon a személyszállító vonatok az 1898. évi október hó 1-ével kiadott menetrendhirdetményünkben közzétett menetrendtől eltérőleg folyó hó 24-ikétől kezdődőleg további intézkedésig az alábbi menetrend szerint fognak közlekedni.

Oda.				Vissza.						
V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.			
522.	502.	524.	504.	521.	501.	523.	503.			
212	437	1140	624	ind.	N. Becskerek-Bpart	érk.	645	1049	158	1123
216	441	1144	628	Német-utca	↑	641	1045	154	1119	
219	444	1147	631	Ferencz József-tér	↑	638	1042	151	1116	
223	448	1151	635	Korona-szálloda	↑	634	1038	147	1112	
227	452	1155	639	Temesvári-utca	↑	630	1034	143	1108	
*231	*456	*1159	*643	Nagy Becskerek-Vámház	↑	*626	*1030	*139	*1104	
235	459	1162	642	Klekk	↑	601	1010	114	1044	
238	462	1165	645	Katalinfalva	↑	597	960	1250	1024	
241	465	1168	648	Béga-Szent-György	↑	593	956	1246	1020	
244	468	1171	651	Ittvarnok-Rogendorf	↑	589	952	1242	1016	
247	471	1174	654	Csősztelek	↑	585	948	1238	1012	
250	474	1177	657	Pálmajor	↑	581	944	1234	1008	
253	477	1180	660	Jánosmajor	↑	577	940	1230	1004	
256	480	1183	663	Magyar-Czernya	↑	573	936	1226	1000	
259	483	1186	666	Karolinamajor	↑	569	932	1222	996	
262	486	1189	669	Leonamajor	↑	565	928	1218	992	
265	489	1192	672	Német-Czernya	↑	561	924	1214	988	
268	492	1195	675	Juliamajor	↑	557	920	1210	984	
271	495	1198	678	érk. Uj-Zsombolya	↓	553	916	1206	980	
274	498	1201	681	ind. Uj-Zsombolya	↓	549	912	1202	976	
277	501	1204	684	érk. Zsombolya	↓	545	908	1198	972	
280	504	1207	687	érk. Szeged	↓	541	904	1194	968	
283	507	1210	690	Temesvár-Józsefváros	↓	537	900	1190	964	
286	510	1213	693	érk. Budapest-nyugati-pályaudvar	↓	533	896	1186	960	
289	513	1216	696			529	892	1182	956	
292	516	1219	699			525	888	1178	952	
295	519	1222	702			521	884	1174	948	
298	522	1225	705			517	880	1170	944	
301	525	1228	708			513	876	1166	940	
304	528	1231	711			509	872	1162	936	
307	531	1234	714			505	868	1158	932	
310	534	1237	717			501	864	1154	928	
313	537	1240	720			497	860	1150	924	
316	540	1243	723			493	856	1146	920	
319	543	1246	726			489	852	1142	916	
322	546	1249	729			485	848	1138	912	
325	549	1252	732			481	844	1134	908	
328	552	1255	735			477	840	1130	904	
331	555	1258	738			473	836	1126	900	
334	558	1261	741			469	832	1122	896	
337	561	1264	744			465	828	1118	892	
340	564	1267	747			461	824	1114	888	
343	567	1270	750			457	820	1110	884	
346	570	1273	753			453	816	1106	880	
349	573	1276	756			449	812	1102	876	
352	576	1279	759			445	808	1098	872	
355	579	1282	762			441	804	1094	868	
358	582	1285	765			437	800	1090	864	
361	585	1288	768			433	796	1086	860	
364	588	1291	771			429	792	1082	856	
367	591	1294	774			425	788	1078	852	
370	594	1297	777			421	784	1074	848	
373	597	1300	780			417	780	1070	844	
376	600	1303	783			413	776	1066	840	
379	603	1306	786			409	772	1062	836	
382	606	1309	789			405	768	1058	832	
385	609	1312	792			401	764	1054	828	
388	612	1315	795			397	760	1050	824	
391	615	1318	798			393	756	1046	820	
394	618	1321	801			389	752	1042	816	
397	621	1324	804			385	748	1038	812	
400	624	1327	807			381	744	1034	808	
403	627	1330	810			377	740	1030	804	
406	630	1333	813			373	736	1026	800	
409	633	1336	816			369	732	1022	796	
412	636	1339	819			365	728	1018	792	
415	639	1342	822			361	724	1014	788	
418	642	1345	825			357	720	1010	784	
421	645	1348	828			353	716	1006	780	
424	648	1351	831			349	712	1002	776	
427	651	1354	834			345	708	998	772	
430	654	1357	837			341	704	994	768	
433	657	1360	840			337	700	990	764	
436	660	1363	843			333	696	986	760	
439	663	1366	846			329	692	982	756	
442	666	1369	849			325	688	978	752	
445	669	1372	852			321	684	974	748	
448	672	1375	855			317	680	970	744	
451	675	1378	858			313	676	966	740	
454	678	1381	861			309	672	962	736	
457	681	1384	864			305	668	958	732	
460	684	1387	867			301	664	954	728	
463	687	1390	870			297	660	950	724	
466	690	1393	873			293	656	946	720	
469	693	1396	876			289	652	942	716	
472	696	1399	879			285	648	938	712	
475	699	1402	882			281	644	934	708	
478	702	1405	885			277	640	930	704	
481	705	1408	888			273	636	926	700	
484	708	1411	891			269	632	922	696	
487	711	1414	894			265	628	918	692	
490	714	1417	897			261	624	914	688	
493	717	1420	900			257	620	910	684	
496	720	1423	903			253	616	906	680	
499	723	1426	906			249	612	902	676	
502	726	1429	909			245	608	898	672	
505	729	1432	912			241	604	894	668	
508	732	1435	915			237	600	890	664	
511	735	1438	918			233	596	886	660	
514	738	1441	921			229	592	882	656	
517	741	1444	924			225	588	878	652	
520	744	1447	927			221	584	874	648	
523	747	1450	930			217	580	870	644	
526	750	1453	933			213	576	866	640	
529	753	1456	936			209	572	862	636	
532	756	1459	939			205	568	858	632	
535	759	1462	942			201	564	854	628	
538	762	1465	945			197	560	850	624	
541	765	1468	948			193	556	846	620	
544	768	1471	951			189	552	842	616	
547	771	1474	954			185	548	838	612	
550	774	1477	957			181	544	834	608	
553	777	1480	960			177	540	830	604	
556	780	1483	963			173	536	826	600	
559	783	1486	966			169	532	822	596	
562	786	1489	969			165	528	818	592	
565	789	1492	972			161	524	814	588	
568	792	1495	975			157	520	810	584	
571	795	1498	978			153	516	806	580	
574	798	1501	981			149	512	802	576	
577	801	1504	984			145	508	798	572	
580	804	1507	987			141	504	794	568	
583	807	1510	990			137	500	790	564	
586	810	1513	993			133	496	786	560	
589	813	1516	996			129	492	782	556	
592	816	1519	999			125	488	778	552	
595	819	1522	1002			121	484	774	548	
598	822	1525								